

Könyvtári online GSM-szolgáltatások

Minden online szolgáltatás alapvető célja, hogy a használó számára lehetővé tegyen olyan távoli, önkiszolgáló tevékenységeket, amelyekkel a személyes könyvtári jelenlét mellőzhető. Ezek a szolgáltatások az automatizált könyvtári rendszereken keresztül válnak elérhetővé. A webes online szolgáltatásokat az integrált rendszerek többsége képes megoldani, de jelenleg csak a *T Series* könyvtári rendszer alkalmas arra, hogy könyvtári online GSM-szolgáltatást is nyújtson.

A hagyományos online szolgáltatások különböző szempontok szerint csoportosíthatók. Passzív (informatív) szolgáltatások a kölcsönzéssel kapcsolatos határidők, előjegyzési információk stb. Aktív (online) szolgáltatásoknak tekinthetők a távoli hosszabbítások, online előjegyzések, a használói adatok megváltoztatása stb.

Automatikus szolgáltatás lehet az újdonságok és aktualitások megküldése, a kölcsönzési idő lejártáról szóló értesítés. Egyéb szolgáltatások közé sorolható a keresés vagy elektronikus másolatküldés.

A GSM (SMS) a kiválasztott könyvtári szolgáltatást a tömegesen elterjedt mobiltelefonokon keresztül, rövid szöveges üzenet küldésével oldja meg. Passzív (informatív) adatok lehetnek kölcsönzési vagy nyitvatartási könyvtári információk, előjegyzésekkel, határidőkkel kapcsolatos emlékeztetők. Aktív információ a lejárat hosszabbítása, az előjegyzés megszüntetése stb. Automatikus szolgáltatás az újdonságokról és aktualitásokról való értesítés, az olvasójegy érvénytelenségéről szóló emlékeztető.

Lehetővé válik a könyvtár logójának megküldése mobiltelefonra, a „kérdezze a könyvtárost” szolgál-

tatással kapcsolatos figyelemkeltő üzenet továbbítása. A használóknak a könyvtári GSM-szolgáltatás kényelmes, személyre szóló, közvetlen információk elérését jelentheti.

A *T Series* könyvtári rendszer a lehetőségek széles skáláját kínálja, amelyeket további funkciók egészíthetnek ki.

A *T Circulation 2.0* a *T Series* rendszer 309. verziójában használható, amely a használó azonosítását az olvasójegy száma és jelszava alapján végzi. Sikeres bejelentkezés esetén a következőket teszi lehetővé:

- rövid olvasói adatok elérése, a kölcsönzések és előjegyzések követése, kölcsönzések meghosszabbítása, előjegyzések lemondása;
- keresés különböző szempontok szerint, online előjegyzés a kikeresett dokumentumra;
- az olvasó könyvtári adatainak teljes elérése, a határidők, lejáratok és fizetendő összegek közlése, felszólítók küldése (az üzenetek küldéséhez lehetőség van a kapcsolódó adatok: e-mail, mobilszám és a használói jelszó beállítására).

A technológiai fejlődést nem lehet feltartóztatni. A telematika (telekommunikáció és informatika) életünk valamennyi szférájába behatol, ami alól a könyvtárak sem kivételek. Az online szolgáltatások az olvasók körében természetesek és közkedveltek. A könyvtári GSM-szolgáltatások még szélesebb lehetőségeket kínálnak a könyvtáraknak az olvasókkal való közvetlen kommunikációra.

/PÁVEK, Jan: Knihovni GSM on-line sluzby. = Knihovna, 16. köt. 1. sz. 2005. p. 85–88./

(Prókai Margit)